
Na DVD vyšla tragikomédia *Prípad Barnabáš Kos* od Petra Solana a po druhýkrát aj krátke filmy Deža Ursinyho

Satirická tragikomédia *Prípad Barnabáš Kos*, ktorú nakrútil režisér Peter Solan v roku 1964, je svojou kritikou malomeštiactva stále aktuálna. Tesne pred Vianocami ju Slovenský filmový ústav (SFÚ) vydal na DVD nosiči. K záujemcom si v týchto dňoch našla cestu aj 2DVD reedícia *6x Dežo Ursiny* s výberom jeho krátkych filmov. V predaji je tiež nástenný kalendár SFÚ na rok 2019, ktorý reflektuje 25 rokov slovenskej animácie.

DVD *Prípad Barnabáš Kos*

Filmová adaptácia poviedky Petra Karvaša *Barnabáša Kosa vzostup a pád* zo zbierky *Čert nespí* v réžii Petra Solana pranieruje malomeštiacke prežitky, pokrytectvo a intrigánstvo. Hlavným hrdinom filmu je Barnabáš Kos, trianglista veľkého symfonického orchestra, ktorého nečakane vymenujú za jeho riaditeľa. Skromný hudobník sa spočiatku bráni, no čoskoro pochopí, akými pravidlami sa riadi mechanizmus kariéry, ku ktorému nevyhnutne patrí pochlebovanie a šplhúnstvo jeho kolegov.

Prípad Barnabáš Kos o neschopnom karieristovi je druhý a posledný satirický titul v Solanovej filmografii, nakrútený podľa poviedky Petra Karvaša. Pôvodne sa mal nakrúcať na Barrandove v rokoch 1954 – 1956, štúdio sa však adaptácie vzdalo. Druhý pokus o nakrútenie filmu na jar v roku 1958 sa z politických dôvodov a z rozhodnutia Pavla Dubovského, námestníka generálneho riaditeľa Československého štátneho filmu pre slovenskú oblasť, tiež neuskutočnil. Solan sa k zakázanému projektu vrátil v roku 1963 a o rok neskôr ho dokončil v úplne odlišnej politickej, kultúrnej a spoločenskej situácii. „Peter Solan realizoval film o Barnabášovi Kosovi ako prípadovú štúdiu o nepremožiteľnosti absurdity. Najviac pripomína podstatu jeho dlhoročných bojov o tvorivú slobodu – Boxer a smrť v rokoch 1958 – 1962 či Kým sa skončí táto noc v rokoch 1957 – 1965. Postupom času sa o adaptácii Kosovho prípadu vždy pochybovalo ako o zbytočnom anachronizme. Nové prípady pravidelne potvrdzujú jeho aktuálnosť,“ hovorí filmový historik Martin Kaňuch, šéfredaktor filmologického časopisu *Kino-Ikon* v dvojjazyčnom slovensko-anglickom booklete k filmu, ktorý bude súčasťou vydania filmu na blu-ray nosiči. Ten sa dostane do predaja v najbližších dňoch a v jeho booklete budú aj štúdie estetika a filmového teoretika Petra Michaloviča, filozofa Miroslava Marcelliho i pôvodná poviedka Petra Karvaša.

DVD s filmom *Prípad Barnabáš Kos* má slovenské, anglické, talianske a francúzske titulky, rovnako aj titulky pre nepočujúcich. Obsahuje audiokomentár pre nevidiacich a nachádza sa na ňom profil režiséra Petra Solana. Zakúpiť sa dá v predajni Slovenského filmového ústavu (SFÚ) Klapka.sk, prostredníctvom internetového predaja na www.klapka.sk, v Kine Lumière a vo vybraných slovenských kníhkupectvách za 5,90 eur. V týchto dňoch by sa mal dostať do predaja aj blu-ray nosič so Solanovým filmom.

2DVD 6x Dežo Ursiny

Pre priaznivcov slovenskej hudobnej legendy Deža Ursinyho je určené 2DVD s jeho krátkymi filmami, ktoré pre veľký záujem po piatich rokoch vychádza už po druhýkrát. Dvojdiskové DVD pod názvom *6x Dežo Ursiny* ponúka prierez Ursinyho dokumentárnou tvorbou z 80. a 90. rokov minulého storočia. Vybraná šesťica filmov sa venuje sociálno-etnografickej problematike, a tvoria ju aj filmy so silno humanisticky a existenciálne ladenými témami, ktoré sa v mnohých aspektoch významne prelínajú s režisérovým osudom. Ursiny v nich reflektoval predovšetkým hraničné životné situácie, ktoré neustále konfrontoval s vlastnou životnou skúsenosťou.

K etnografickej problematike sa viažu dva dokumenty. Jedným je filmový portrét dvoch bratov – bačov, ktorí patria medzi významných predstaviteľov ľudovej kultúry *Sanitrárovci* (1980), a dokument o živote ľudového umelca Jozefa Antalíka a jeho manželky *Gajdoš Antalík* (1982), na ktorých spolupracoval s dokumentaristom a dnes producentom Marianom Urbanom. Po prepuknutí vážnej choroby nakrútil Ursiny v čase, keď s ňou bojoval, dokumenty *O rakovine a nádeji* (1991), v ktorom zachytáva názory na túto diagnózu a hovorí aj o tom, že nemusí v každom prípade znamenať koniec a je možné sa z nej vyliečiť. Rovnakú tému reflektoval aj v nasledujúcich filmoch *Dŕm matky Terezy* (1993), *Obrázky z výletu za plot blázince* (1994) a v poslednom filme *Času je málo a voda stúpa* (1997), ktorý však nestihol dokončiť. Po jeho smrti ho dokončil dokumentarista Ivo Brachtl. Film *Času je málo a voda stúpa* má hlboký filozofický rozmer a je zamyslením sa nad otázkou ľudskej existencie.

2DVD *6x Dežo Ursiny* si môžete zakúpiť v predajni SFÚ Klapka.sk, prostredníctvom internetového predaja na www.klapka.sk, v Kine Lumière a vo vybraných slovenských kníhkupectvách za 6,90 eur.

Nástenný filmový kalendár na rok 2019

Tradičný nástenný kalendár Slovenského filmového ústavu sa na rok 2019 nesie v živých farbách. Odkazuje na uplynulých 25 rokov slovenskej animovanej tvorby a prináša výber dvanástich animovaných snímok, z ktorých mnohé boli ocenené doma a v zahraničí. Nachádzajú sa v ňom zábery z filmov *Dvojhlasná invencia a-mol* (1998) Vladimíra Krála, *V kocke* (1999) Michala Strussa, *Nazdravíčko!* (2005) Ivany Zajacovej (dnes Laučíkovej) a Jozefa Mitaľa, *Chyťte ho!* (2008) Borisa Šimu, *Kamene* (2010) Kataríny Kerekesovej, *tWINS* (2011) Petra Budínskeho, *Posledný autobus* (2011) Martina Snopeka a Ivany Laučíkovej, *Pandy* (2013) Matúša Vizára, *Nina* (2014) Veroniky Obertovej a Michaely Čopíkovej, *Kovbojsko* (2016) Dávida Štumpfa, *Chilli* (2016) Martiny Mikušovej a *Žltá* (2017) Ivany Šebestovej. Kalendár si môžete zakúpiť v predajni SFÚ Klapka.sk, prostredníctvom internetového predaja na www.klapka.sk, v Kine Lumière a vo vybraných slovenských kníhkupectvách za 4 eurá.

Viac informácií o DVD nosičoch a nástennom kalendári nájdete na:

DVD *Prípad Barnabáš Kos*: <http://www.klapka.sk/dvd/pripad-barnabas-kos>

o filme: http://www.skcinema.sk/arl-sfu/sk/detail-sfu_un_cat.0-000216-Prpad-Barnabas-Kos-hrany-film/

2DVD *6x Dežo Ursiny*:

<http://www.klapka.sk/dvd/2dvd-6-x-dezo-ursiny>

Nástenný filmový kalendár na rok 2019:

<http://www.klapka.sk/ine/filmovy-kalendar-2019-25-rokov-slovenskej-animacie>

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizízie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizíii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvorí ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizízie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 4,50 €.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk